ДГ"Мечта", с. Маноле, обл. Пловдив, общ. „Марица"
ул"Четвърта" №3 тел:03122/2433 e-mail-dgmechta@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
ДОРА ДИЧЕВА
Директор на ДГ „Мечта"

Модел за взаимодействие със семействата и децата в периода на адаптация от семейна среда към детската градина

Понятието „адаптиране" означава „приспособяване към околната среда и обкръжаващите условия." Адаптирането на детето към условията на детската градина е процес свързан с действията и реакциите на трите страни в процеса на взаимодействие: учители, семейство и дете. Успешното адаптиране на детето предполага възрастните в лицето на детската градина и семейството да се включат активно и да подпомогнат този процес.

ДГ „ Мечта" има за задача да оптимизира взаимодействието между детската градина и семейството и да предложи такива форми и средства на сътрудничество, които да се основават на взаимно доверие, подкрепа и спокойствие. Реализирането на тази задача предполага проучване на представите на родителите и използването на действия и отношения, които да са в полза на детето и неговото благополучие и развитие .

Излизането от семейната среда и срещата с новата, непозната социална среда е част от живота на детето. Тръгването на детска градина е важно събитие за малкото дете,защото е свързано с цялостна промяна в живота му и попадането му в нова среда - материална, социална, обществена и природна. За безболезнена и бърза адаптация към тези промени много е важна предварителната подготовка на детето в семейството.

В семейството се поставят основите на нервно - психическото, физическото и емоционалното здраве на детето, както и началните умения и навици за самообслужване, за поведение и общуване. Родителите в най - голяма степен може да допринесат за бързата адаптация на детето си, когато са убедени в способносттана детето да премине през този етап.

Образователни политики на детската градина

Цялостната дейност и всички практики в нея са законово регламентирани, научно обосновани, професионално практикувани и институционално контролирани. Детската градина е инициаторът във взаимодействието с родителите. Законът запредучилищно и училищно образование определя родителите като участници в образователния процес. Сътрудничеството й взаимодействието между семейството и
детската градина се осъществяват чрез разнообразни средства като индивидуални консултации, срещи с родителите, обучения, тренинги, анкети, разговори, присъствие в педагогически ситуации, празници, тържества и други режимни моменти.

Родителите са длъжни да участват в процеса на изграждане на навици и умения на детето, да се осведомяват за приобщаването му към социалната среда на детската градина и постигнатите резултати от възпитанието и обучението. Ролята и задължението на детската градина е не само да отглежда и възпитава, социализира и обучава детето , но и да даде модели , които и родителите да усвояват и прилагат с оглед постигане целите на предучилищното образование подготовката на детето за училище.

Важно за педагозите от ДГ „ Мечта“ е индивидуализирането и оптимизирането на това взаимодействие. Затова смятаме за нужно да получаваме информация за:

1. структурата и съдържанието на семейните отношения и статуса на детето в семейството;
2. семейната атмосфера и емоционалното благополучие на детето у дома;
3. нивото на знания и умения, проявени интереси и способности на детето до постъпването му в детската ясла / градина;
4. здравословното състояние на детето;
5. предпочитани и непредпочитани храни; начин на хранене, вредни навици и др.

На родителите даваме възможност да се запознаят предварително с детската градина,работещите в нея педагози и помощник възпитатели; дневния режим; предлаганите образователни стратегии и практики; да се информират за храненето и медицинското обслужване . Това води до много положителни моменти за всички: деца, родители и учители. Ето някои от по - важните
според нас:

За детето:

-облекчава се адаптацията на детето при прехода от домашна обстановка към условията на детската градина;

-засилва се чувството за сигурност и емоционален конфорт;

-стимулира се активността и индивидуалната изява;

-стимулират се уменията за общуване и социализация на детската личност;

-развиват се речевите умения и се преодоляват дефицити в общуването, говора и социалната реализация;

-обогатява се познавателния и социалния опит ;

За родителите:

-разбират по - добре своите деца, сравнявайки ги с техните връстници;

-овладяват конкретни способи за общуване с децата в разнообразни дейности;

-опознават съдържанието на педагогическия труд и на ежедневието в детската градина;

-повишават своята педагогическа компетентност и я пренасят в къщи;
-обменят информация с педагога,;
-укрепват родителската общност като важна институция.
За педагозите:
-използват идеите, знанията и личния опит на родителите за обогатяване живота на групата;
-имат стимул за търсене и прилагане на различни стратегии за общуване с родителите и техните деца;
-осъществява взаимен обмен на информация с родителите за индивидуалните особености на децата;
-използва непосредствената помощ на родителите в осъществяването на педагогическия процес;
-разчита на съдействието на родителите при възникване на проблеми, инциденти,въпроси и др.
-разчита на съдействието и подкрепата на родителите при организиране на тържества и други инициативи от живота на детската градина.

В тази връзка взаимодействието между детската градина и семейството трябва да се усъвършенства, за да се убедят родителите в професионализма и грижата на екипа на детската градина в името на развитието и благополучието на децата. При постъпване на детето на детска градина в него трябва да се формират нови условнорефлекторни връзки, тъй като се нарушава създадения в семейството до този момент динамичен стереотип на поведение, хранене, дейност. При отделните деца в зависимост от индивидуалните особености и възрастта процесът на адаптиране е по -бавен. Именно тук е ролята на персонала и педагозите, работещи в детската градина в сътрудничество с родителите да направят по - безболезнена адаптацията на новоприетите деца.
Раздялата с майката се преживява болезнено от почти всички деца при постъпването им в детско заведение. Практиката от нашия опит показва, че има деца, които се приспособяватза няколко дни, а други по - продължително време - от 2 до 4 месеца след постъпване в детската градина .
Приспособяването на децата е естествен процес,
присъщ на всеки жив организъм, чрез който става уравновесяване с околната среда.
Приспособяването на детето е и социален процес и в него има роля личния опит на детето и подготовката му от семейството.
В ДГ „ Мечта“ се прилагат множество подходи , като индивидуален подход към всяко дете и активни грижи за новопостъпилите деца, особено в периода на адаптация.
Препоръки:
За родителите:
Още преди постъпването в детската градина трябва:

- Да направят предварително посещение в детската градина: да се запознаят с материалната база; с образователната среда в групата; с дневната организация на дневния режим; празници, тържества; задължителни изисквания и правила към родителите.
- Два - три месеца преди постъпването да се следва дневния режим и храненето на детската градина.

- Предварително да се започне подготовката на детето към изискванията на новата среда.
- Да се формират у детето положителни нагласи и представи за детската градина; да се говори за ходенето на градина с радост и насърчаване; с положителни чувства и емоции.
- От полза за детето е да му е показано нагледно какво е детска градина.
- Раздялата при приема в детската градина трябва да е кратка и насърчаваща детето. Най -добре е родителят сам да си изработи ритуал за раздяла, който да следва стриктно и ежедневно.Ритуалът ще направи родителят по - уверен и тази увереност ще се предава на детето.

✓ Родителите своевременно и ежедневно е необходимо да се информират и консултират за адаптирането; постиженията и поведението на детето; да споделят своите впечатления и наблюдения с персонала.

За детето:

✓ Детето може да посещава детската градина в началото само определени режимни моменти за 1 час, като времето на пребиваване постепенно се увеличава. Първите 1 - 2 седмици детето може да посещава до обяд, поради по-трудното адаптиране към следобедния сън.По това време детето е тревожно и често плачът му не може да се успокои;

✓ Препоръчително е по възможност детето да наблюдава предварително и за кратко игрите на другите деца в групата;

✓ Да е приучено да ползва гърне или тоалетна, в зависимост от възрастта си; да дава сигнали за ходене до тоалетна;

✓ Да има елементарни умения да държи лъжица и чаша;

✓ Да консумира разнообразно приготвена храна - трикомпонентно обедно меню;

✓ Да е прекратило ползването на биберон поради липса на необходимите хигиенни изисквания за това в детската градина;

✓ Да пие от чаша;

✓ Да има опит в общуването и в непозната среда;

✓ Да седи на детско столче;

✓ Да е дружелюбно към другите деца; да споделя играчки и предмети от бита;

✓ Детето има нужда от твърди граници и правила, за да се адаптира бързо.По този начин то се чувства сигурно и спокойно;.

В детството емоционалното съзнание се обогатява, усвояват се ускорено ключови емоционални умения, формира се основата на емоционалната грамотност и се очертава формиращата се индивидуалност на детето.

Персоналът на детската градина:

✓ Възприема детето като най - висша ценност;

✓ Подкрепя, насърчава, поощрява и стимулира детето в цялостната му дейност и поведение;

✓ Посреща и приема детето с положително настроение, вежливо, учтиво, като съсредоточава вниманието си главно към него и създава у детето усещането за сигурност и спокойствие;

✓ Запознава се с родителите и с детето, представя го на другите деца;

✓ Подготвя предварително средата в групата за игра и занимания по избор на децата;

✓ Определя лично пространство, за всяко дете - гардеробче, легло, място на масите за хранене и обучение и запознава родителите с тях;

- ✓ Запознава детето с обстановката и обяснява предназначението на отделните помещения; материали, пособия и други.
- ✓ Организира и провежда дневния режим и учебния ден, като се съобразява с възрастовите и индивидуалните възможности на децата, техните потребности и желания. Осигурява разнообразие на дейности - образователни, възпитателни, почивка,игри и други основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
- ✓ Подкрепя и подпомага всяко дете когато изпитва затруднения, колебания и несигурност;
- ✓ Следи и възпрепятства агресивно поведение между децата, удряне, блъскане, щипане и други физически форми на агресия между децата.
- ✓ Поддържа спокойна,позитивна и приятна атмосфера на общуване и комуникация с децата, без напрежение и стрес;
- ✓ Използва цялата материално - техническа база за интересно, развиващо, обучаващо и забавно пребиваване на детето в детската градина;
- ✓ Недопуска грубост, тревоги, наказания, безразличие и безучастност при наличие на проблеми и тревоги у децата;
- ✓ Не оставя децата без надзор и обгрижване;
- ✓ Дава на родителите своевременно и ежедневно информация и консултиране за адаптирането, постиженията и поведението на децата;
- ✓ Персоналът спазва професионална етика и отговорности, произтичащи от закона и длъжностната характеристика на всеки един служител на ДГ „ Мечта“.

Всяка адаптация изисква време и е различна за всяко дете .Продължителността на адаптацията зависи и от характера на детето, семейната среда, здравословното му състояние, както и от методите и подходите, които учителите и другите служители избират и прилагат по пътя на приобщаването на детето.

ЗА ВАС РОДИТЕЛИ:

1 .Подготовката за раздялата трябва да започва от дома на детето. То трябва предварително да се подготви за мисълта за детска градина: разкажете му за детската градина, за това, че там ще намери приятели и ще играе с тях; заведете го до детската градина и го оставете да наблюдава как ; децата играят на двора, как се смеят и радват на връстниците си и на игрите с тях; вдъхвайте му увереност и сила;

2.Разкажете на учителите за индивидуалните особености на вашето дете, за навиците и уменията му; здравословното му състояние, навиците и уменията му за хранене и сън;

3.Бъдете спокойни и уверени защото спокойният родител води спокойно дете.Разделяйте се с него нежно, спокойно, но твърдо и бързо без да удължавате момента.

4.На раздяла не обещавайте неща, които няма да изпълните; следвайте стриктно ритуала, който сте си изградили за раздяла.

5.Много важни са емоциите на родителя при раздялата. Колкото по - плах и нерешителен е той, толкова по - тревожно е детето .Не се тревожете когато детето плаче.

6.Обяснете точно и коректно на детето си след кое събитие от деня ще го вземето от детската градина. Така то няма да е тревожно ,кога ще го вземат, а ще очаква събитието.

7.Не променяйте правилата, които сте въвели при раздяла. Детето има нужда от

твърди граници и правила.
8.Децата понякога се изморяват бързо от новите впечатления, новите дейности и многото хора.Ако детето е нервно и неспокойно това означава, че има неудовлетворени потребности. Не търсете причините затова само в детската градина. В този случай вие трябва да го прибирате по - рано от градина, проявявайте търпение към капризите му - те възникват от натоварване на нервната му система. Не му се карайте, а насочете вниманието му към нещо по - интересно.
9.Хвалете детето за всяко постижение, бъдете търпеливи към неуспехите и грешките му. То се нуждае от подкрепата на семейството си, само така детската градина ще се превърне в място, където то ще се чувства конфортно и на място и вие ще сте спокойни в изпълнението на служебните и личните си ангажименти.
10.Менюто вкъщи преди постъпване в детската градина да е максимално близко до това в детската градина, защото често се наблюдава, че детето не желае да се храни в детската градина.
11.Важно е редовното ходене на детска градина - нужно е детето да свикне с мисълта,че всеки от семейството има задължения, а неговите са да ходи на детска градина.
12.Включвайте детето в подготовката за детска градина - подреждане на раницата с необходимите неща.
13.Облеклото и обувките на детето трябва да са удобни и лесни за обличане и обуване,за да не затрудняват детето и да му причиняват тревога и некомфорт.
14.В детската градина се усвояват навици за самообслужване, а това изисква усилия и време .Затова изградените в семейството начални умения и навици за самостоятелност улесняват адаптирането в новата обстановка и среда.
15.Осъществяваният ежедневен контакт с родителите трябва да е доброжелателен иоснован на взаимно доверие и партньорство. Когато децата усещат тези отношения се справят по-лесно в процеса на адаптация и приобщаване.
16.Изключително важна е положителната нагласа на родителите към детската градина. Ако вие вярвате, че тя е най - доброто място за детето, така ще мисли и то.
17. Научете детето отрано на добри обноски и използване на вълшебните думи. Колкото и малко да е детето то може и с жестове да ги употребява и показва. Поощрявайте детето с „браво“, „ ти можеш“ ,‘благодаря“ и др.
18. Децата са нашето огледално отражение, те подражават, затова внимавайте в поведението и думите си.

Моделът за адаптирането на детето при първоначалното му постъпване в ДГ „Мечта” е предназначен за родителите,педагогическите специалисти и помощен персонал ,който работи в детската градина.Целта му е при активно взаимодействие между детската градина и семейството да се постигне бърза и безболезнена адаптация на всяко дете.

Настоящият модел е приет на заседание на Педагогически съвет №2 / 30.09.2022г.